

regnes forf.s originale bidrag til belysning af Katharina II.s uddannelsespolitik og holdning til bondespørgsmålet.

Som en veldokumenteret og problemorienteret syntese tåler denne imponerende bog sammenligning med Reinhard Wittrams tobindsværk fra 1964 om Peter den Stores regeringstid. Den vil nok blive hurtigere forældet end Wittrams. For trods den hastigt voksende interesse, ikke mindst i den angelsachsiske historikerverden, er Katharina II.s regeringstid stadig langt svagere udforsket end Peter den Stores. Men der vil alligevel gå mange år, før man kan komme uden om at konsultere Isabel de Madariaga, når man skal beskæftige sig seriøst med Ruslands historie 1762-96.

*Hans Bagger*

*Henri Troyat: Alexandre Ier. Le Sphinx du Nord. Paris, Flammarion 1981. 467 s. 169,50 kr.*

Den store kender af russisk litteratur og historie, Henri Troyat, der har skrevet monografier om Dostojevski, Puskhin, Tolstoi, Peter den Store og Katarina II, har udsendt et nyt arbejde om Alexander I. Bogen bygger på et meget bredt grundlag af trykte kilder og litteratur, herunder også litteratur på russisk. De klassiske biografier af Alexander I, skrevet af Schilder, Grunwald og Paléologue, er blevet kraftigt udnyttet; således har Troyat også »lånt« sin titel fra Paléologue. Troyat godtager uden forbehold de grundlæggende synspunkter på perioden 1803-13 som Tolstoi anlægger i »Krig og Fred«. Det gælder f.eks. beskrivelsen af adelens liv og af miljøet omkring hoffet, og det gælder vurderingen af den militære strategi under felttoget i 1812. Bogen er fuld af farve og skrevet i en livfuld stil. Men den savner ganske originalitet.

*Emanuel Halicz*

## NYESTE TID

*R. F. Leslie (ed.): The History of Poland since 1863. Cambridge University Press 1980. xii + 494 s.*

De seneste års dramatiske begivenheder i Polen har naturligvis vakt en meget betydelig interesse for landet og dets historie. Selv om det vel altid er nyttigt at kende noget til et lands historie for at forstå samtiden, må det i tilfældet Polen siges at være en absolut nødvendighed, fordi der næppe er noget andet land, hvor den historiske bevidsthed er så udbredt, og hvor historiske argumenter bruges og misbruges i den politiske debat som netop i Polen.

Litteraturen om Polens historie på vestlige sprog er ganske omfattende, men det drejer sig oftest om enten oversigtsværker uden mere dybtgående analyser og dokumentation eller om afhandlinger vedrørende specielle emner eller begivenheder. Det må endvidere konstateres, at de eksisterende bøger om Polens historie før 1939 er ved at være forældede, medens til gengæld historieskrivningen om tiden efter 1945 meget ofte er stærkt tendentiøs og ensidig, enten fordømmende eller rosende. Derimod foreligger der en hel række videnskabeligt værdifulde monografier og kildeudgaver om Polen under 2. verdenskrig.

Disse savn imødekommes i betydelig udstrækning af et samleværk af fire fremtrædende engelske specialister. Hovedredaktøren, R. F. Leslie behandler perioden fra 1863 til 1914.